

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.054/2020/13/I.

A Győri Ítéltábla dr.Hüttl Tivadar ügyvéd (Helység7,) által képviselt felperes (Helység4, .) felperesnek a Gemus és Társai Ügyvédi Iroda (Helység9,, ügyintéző: dr. Gemus Gábor ügyvéd) és az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály (Helység1/2/3/5,) által képviselt (cím1.) I. r., a Balsai Ügyvédi Iroda (cím10., ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd) és az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály (Helység1/2/3/5,.) által képviselt (Helység1/2/3/5, .) II. r. és dr. Varga István ügyvéd (Helység8, .) és az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály (Helység1/2/3/5,.) által képviselt (cím3.) III. r. alperesek ellen pályázati ügyben hozott OBHE határozat hatályon kívül helyezése iránt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 2018. március 20. napján 31.M.837/2017/23.sorszám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 24. sorszám, az alperesek részéről 25. és 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, és kötelezi a II.r. alperest, hogy a 87.E/2017. (II.17.) OBHE és a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozatokkal kiírt bírói álláshely pályázatok elbírálásához szükséges alábbi intézkedések egyikét 8 napon belül tegye meg:

- a felperest az I.r. alpereshez helyezze át; avagy
- a pályázatot a pályázati rangsortól eltérés érdekében terjessze az OBT elé; avagy
- a pályázatot nyilvánítsa eredménytelennek.

A III.r. alperest mindezek túrására kötelezi.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A le nem rótt 10.000 (tízezer) forint kereseti, 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes határozatlan időtartamra kinevezett büntető ügyszakos bíró. A III.r. alperessel áll bírói szolgálati jogviszonyban, 2013. szeptember 1. napjától 2019. augusztus 31. napjáig a ...Bíróság csoportvezető bírói feladatait látta el.

A II. rendű alperes a 87.E/2017. (II.17.) OBHE számú határozatával a ...Ítéltáblán egy ítélőtáblai bírói (Büntető Kollégium 68. számú) álláshely betöltésére pályázatot írt ki, melyre a felperes (és még 6 pályázó) pályázatot nyújtott be. Az I. rendű alperes bírói tanácsa a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 14. § (1) bekezdése alapján felállított pályázati rangsorban a felperest az I. r. rendű alperes személyi állományába történő áthelyezésre terjesztette fel a ...Ítéltábla elnökének. A II. rendű alperes a 322.E/2017. (V.22.) OBHE számú határozatával – az I. rendű alperes elnökének kezdeményezésére – a Bjt. 20. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontja alapján ("figyelemmel arra, hogy a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaszervezést, munkaterhelést érintő változások igazgatási szempontból indokolatlan teszik az álláshely betöltését ") a pályázatot eredménytelenné nyilvánította.

A II. rendű alperes a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozatával a ...Ítéltáblán egy újabb ítélőtáblai bírói (Büntető Kollégium 83. számú) álláshely betöltésére írt ki pályázatot, amelyen a felperes a ...Ítéltábla bírói tanácsa szavazása alapján ismételen az első helyen végzett, 2 pályázó közül. A II. rendű alperes a ...Ítéltábla Büntető Kollégium 83. számú álláshelyre kiírt pályázatot az 589.E/2017. (IX.6.) OBHE számú határozatával – az ítélőtábla elnökének kezdeményezésére – a Bjt. 20. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontja alapján – a korábbi határozattal azonos szövegű indokolással – eredménytelenné nyilvánította.

A 433.E/2017. (VI.21.) OBHE számú határozatával a II. rendű alperes a ...Ítéltábla Büntető Kollégiuma 68. számú álláshelyének betöltésére ismételen pályázatot írt ki, amely pályázatot a 667.E/2017. (X.12.) OBHE számú határozatával - 2017. október 15-től a ...Törvényszékről a ...Ítéltáblára bírói munkakörbe történő áthelyezéssel - elbírálta. A II. rendű alperes az 515.E/2017. (VII.20.) OBHE számú határozatával a ...Ítéltáblán egy újabb ítélőtáblai bírói (Büntető Kollégium 73. számú) álláshely betöltésére írt ki pályázatot.

A II. rendű alperes a 83-as számú álláshelyre kiírt pályázat eredménytelenné nyilvánítását követő naptól ugyanazon álláshelyre az 591.E/2017. (IX.7.) OBHE számú határozatával a ...bíráját 2017. szeptember 15-től 2018. február 28-ig terjedő időtartamra ítélkezési tevékenység

végzésére az I. rendű alpereshez kirendelte, majd a 33.E/2018. (I.12.) OBHE számú határozatával a kirendelést 2018. augusztus 31-ig meghosszabbította.

[2] A felperes módosított keresetében – egyrészt – annak megállapítását kérte, hogy a pályázatokat eredménytelennek nyilvánító 322.E/2017. (V.22.) OBHE számú és 589.E/2017. (IX.6.) OBHE számú határozatai jogszabályba ütközőek, semmisek, kérte egyben a határozatok hatályon kívül helyezését. Másrészt; elsődlegesen kérte, hogy a bíróság helyezze át a ...Ítéltábla 83. sz. bírói álláshelyére-; míg másodlagosan azt, hogy a bíróság kötelezze az I.- II. rendű alpereseket a 87.E/2017. (II.17.) OBHE számú és a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozattal kiírt pályázatok érdemi elbírálására és az ehhez szükséges intézkedések megtételére. Harmadrészt a III.r. alperest mindezek türéseire kérte kötelezni. A keresetében kifejtett érvelése szerint a vitatott határozatokban elmaradt azok érdemi indokolása, amely a Bjt. 222. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 22. § (5) bekezdésébe és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 77. § (2) bekezdésébe ütközik. A határozatokban az eredménytelenül nyilvánítás okaként a Bjt. 20. § (1) bekezdése b) pontja bd) alpontja szabályszerű idézése nem közérthető, tárgyszerű és okszerű. (MK 95. számú állásfoglalás) Nem tartalmazza annak indokát, hogy az álláshelyet más bíróságon, vagy sehol sem indokolt betölteni. Valójában a státusz létezik, de azt a II.r. alperes tilos és személyválogató módon nem a felperessel kívánta betölteni. Mindkét pályázat eredménytelenül nyilvánításakor volt egy vagy két frissen kiírt pályázat, mely cáfolja, hogy indokolatlan az álláshely betöltése. Mindez sérti az Mt. 6. § -7. §-a szerinti rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét, joggal való visszaélést valósít meg. Így az Mt. 7. § (2) bekezdése alapján a jognyilatkozat ítélettel pótlásának van helye. A II.r. alperes perképességét illetően kifejtette, hogy a II.r. alperes alkotmányos jogintézmény, az államszervezet része, a polgári jog szabályai szerint jogok illetik, kötelezettségek terhelhetik. Ezért perbeli jog - és cselekvőképeséssel rendelkezik. A II.r. alperes önálló perbeli jogképességét a Bjt. 21. §-a és a Bszi. 77/A § (2) bekezdése szerinti perindítási lehetőség is igazolja.

[3] Az I.- II.r. alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte. (Pp. 157. § a) pontja) Az I. rendű alperes érvelése szerint nem minősül "álláshely gazdának", munkaügyi per alperese nem lehet, hiányzik a perbeli legitimációja. (Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja) A II.r. alperes védekezése szerint nem rendelkezik perbeli jogképességgel. Kifejtett álláspontja alapján az Alaptörvény 25. cikke (6) bekezdése szerint választott tisztségviselő, mint ilyen perképességgel nem rendelkezik, csak az elnöki tisztséget betöltő személy. A munkáltató vezetője, valamely hatóság elnöke nem lehet a saját személyében peres fél. A Bszi. 77/A §-a (2) bekezdése szerint az OBH elnöke által hozott személyzeti határozatokkal szemben a bíró a Bjt. 146. § (2) bekezdése alapján bírósághoz fordulhat, de a bírónak a pert a munkáltatóval szemben kell megindítania. Érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Kifejtették, hogy az I.r. alperessel szemben hiányzik a felperes keresetelési joga is. A II.r. alperes személyzeti kérdésekre vonatkozó határozatait a Bszi. 76. § (5) bekezdése taxatívum sorolja fel, de ott a pályázatot eredménytelenül nyilvánító igazgatási jellegű intézkedés nem szerepel, így e határozattal szemben a Bszi. 77/A. § (2) alapján kereset nem terjeszthető elő. A Bjt. 20. § (1) bekezdése b) pontja szerinti döntés központi igazgatási feladatkörbe tartozó határozat, a bíróságok létszámgazdája a II.r. alperes. Az igazgatási feladatkörbe tartozó határozatot a Bszi. 77. § (2) alapján csak a szükséghez képest kell indokolni. A pályázatot eredménytelenül nyilvánító határozatok hatályon kívül helyezésére és a felperes áthelyezésére irányuló kereset csak valamennyi pályázó perben állása esetén bírálható el, mivel valamennyiük jogi helyzetére kihatna a helyt adó döntés. A felperes

álláspontjával szemben a felperes nem nyert pályázatot, mivel azt az elbírálásra jogosult II.r. alperes nem bírálta el, hanem eredménytelennek nyilvánította. A pályázat érdemi elbírálására, a felperes áthelyezésére a bíróságnak nincs hatásköre. A III.r. alperessel szemben amiatt kérték a kereset elutasítását, mert vele szemben jogszabály alapján érvényesíthető igénye a felperesnek nem volt.

[4] Az első fokon eljáró közigazgatási és munkaügyi bíróság fellebbezett ítéletével megállapította, hogy a II.r. alperes 322.E/2017. (V.22.) OBHE számú és az 589.E/2017. (IX.6.) OBHE számú határozata jogszabályellenes. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozata indokolásában elsődlegesen az I.- II.r. alperes permegszüntetés iránti kérelmét vizsgálta. Elvetette az I. rendű alperes a Pp. 130. § (1) bekezdése g) pontjára alapított permegszüntetés iránti kérelmét, rámutatva, hogy ez a rendelkezés kizárólag azokra az esetekre vonatkozik, amikor a jogszabály konkrétan és kifejezetten a perbeli pozíciók szempontjából nevezi meg, ki jogosult az adott per megindítására, illetve azt mely személy ellen kell megindítani. Alaptalannak ítélte a II.r. alperes perképesség hiányára alapított kérelmét is. Kifejtette, hogy a 13 / 2013. (VI. 17) AB határozat (a továbbiakban: AB határozat) értelmezése alapján az ...elnöke az Alaptörvény 25. cikke (5)- (6) bekezdései szerinti különleges közigazgatási szerv. A Bjt. 17. §-a a pályázatok elbírálását, a 20. §-a a pályázatok eredménytelené nyilvánítását telepíti az OBH elnöke hatáskörébe, a Bjt. 21. §-ában pedig ez utóbbival szembeni jogorvoslati eljárást szabályozza, kérelmezettként az ...elnökét megjelölve. Másfelől a Bszi. 77/A § (2) bekezdése nevesíti az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott határozatait, melyek között a bírói álláspályázatok kiírása és a bíró áthelyezéséről szóló döntés is szerepel eredményes pályázat esetén (Bszi. 76. § (5) bekezdése). Mindezek tehát az ...elnöke jogkörébe tartoznak, így a peres eljárásban az ...elnöke megjelölhető alperesi pozícióban. Ez az értelmezés következik az AB határozat 44. pontjából is, amely rögzíti, hogy az ...elnöke személyzeti intézkedéseket tartalmazó határozatával szemben az érintettnek jogorvoslati jogot biztosít a törvény.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság a keresetet érdemben vizsgálva mindenekelőtt azt állapította meg, hogy az I., III.r. alperessel szemben a felperesnek nincs keresetösségi joga, mivel a kereseti igény csak a vitás határozatokat meghozó II. rendű alperessel szemben érvényesíthető. A II. rendű alperessel szembeni keresetet áttekintve leszögezte, hogy a pályázatok eredménytelené nyilvánító, keresettel támadott határozatok az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott (Bszi. 77/A. § (2) bekezdése) határozatoknak minősülnek. A Bszi. az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos határozatai között nevesíti (76. §-a (5) bekezdése) a pályázatok kiírását, míg a 17. §-a a pályázatok elbírálását utalja az ...elnöke hatáskörébe. A Bjt. 18. §-a pedig szintén az ...elnöke jogkörébe utalja a pályázatok eredménytelené nyilvánítása lehetőségét. A felperes részvételével lefolytatott pályázat eredménytelené nyilvánítása a szolgálati jogviszonyát érinti, így azzal szemben a Bjt. 145. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhatott.

Mindezeket követően a határozatok jogszerűségét vizsgálva a bíróság leszögezte, hogy indokolásként a Bjt. 20. § (1) bekezdése b) pontja bd) alpontja szó szerinti megismétlése nem elegendő a pályázat eredménytelené nyilvánításának indokolásához. Az AB határozat több pontját (46., 48., 84., 180. és 188.) idézve utalt arra, hogy az ...elnöke a személyzeti jellegű intézkedéseit tartalmazó határozatait, amelyekkel szemben jogorvoslatnak van helye, köteles okszerűen, kimerítően, az érintett jogorvoslatához való jogára figyelemmel indokolni. A felperesnek joga van az őt érintő döntés ténybeli és jogi indokait megismerni. Egyetértett a

bíróság a keresettel abban is, hogy a II.r. alperes bírói pályázatokat eredménytelennek nyilvánító eljárása ugyan formálisan jogszerű volt, azonban a pályázatok eredménytelenné nyilvánításának jogát a II.r. alperes rendeltetésellenesen, az Mt. 7. § (1) bekezdésébe ütközően gyakorolta. Mindkét pályázat eredménytelenné nyilvánításának időpontjában volt ugyanis olyan betöltetlen álláshely, melyre pályázat került kiírásra és amelyeken a felperes – a bírói tanács által rangsoroltan – első helyen végzett. Ezek alapján a keresettel támadott határozatok jogellenesek.

Egyetértett ugyanakkor a bíróság az ellenkérelemmel abban, hogy a határozatok hatályon kívül helyezésére és a felperes áthelyezésére, a pályázatok érdemi elbírálására irányuló kereset nem teljesíthető, mert ehhez valamennyi pályázó perben állása szükséges, a bíróság döntése minden pályázó helyzetére kihat. A bíróságnak nincs hatásköre a pályázat érdemi elbírálására.

[5] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a keresetnek való teljes helyt adást, míg másodlagosan az ítélet az I. rendű alperes még nyitott 83-as számú bírói álláshelyre történő áthelyezése, a kiírt pályázatok érdemi elbírálása, az ehhez szükséges intézkedések megtételére irányuló rendelkezése hatályon kívül helyezését kérte. Ugyan egyetértett azzal az ítéleti megállapítással, hogy az I., III.r. alperessel szemben keresetösségi joga nem áll fenn, de a II.r. alperesi – perképességét vitató – fellebbezés előterjesztése esetére szükségesnek tartotta az I., III.r. alperes másodfokú eljárásbeli "perben állását", hogy minden alperessel szemben meghozható legyen az érdemi keresetnek helyt adó döntés. Vitatta, hogy a jogszabálysértés megállapításán túl a keresete további részeinek, a határozatok hatályon kívül helyezése, áthelyezése, a szükséges érdemi intézkedések megtételére kötelezés teljesítéséhez szükséges lenne valamennyi pályázó perben állása. A keresettel érvényesített igénye ugyanis individuális munkajogi igény, tehát nem a többi pályázóval közös jog. (Pp. 51. § a.) pont) Az elsőfokú eljárásban már előadott érveinek megfelelően megismételte, hogy a pályázatok I. rendű alperes elnöke általi felterjesztését követően milyen törvényes lehetőségek álltak a II.r. alperes előtt. Ezek közül a II.r. alperes a felterjesztési rangsortól eltérés érdekében az OBT-t nem kereste meg, valós okkal a pályázatokat nem nyilvánította eredménytelennek, ezért a pályázott álláshelyre a felperes áthelyezésének van helye a II.r. alperes jognyilatkozata bíróság általi pótlásával. (Mt. 7. § (2) bekezdése) Amennyiben szükséges lett volna a többi pályázó perben állása, arról az elsőfokú bíróságnak a felperest a Pp. 130. § (1) bekezdése g) pontjára utalással tájékoztatnia kellett volna. Ennek elmulasztása lényeges eljárási szabálysértés, mely az ítélet részbeni hatályon kívül helyezését eredményezi.

[6] A II. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet a keresetnek részben helyt adó rendelkezése hatályon kívül helyezését és vele szemben a Pp. 157. § a) pontja alapján alkalmazandó 130. § e) pontja szerint a per megszüntetését, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Az I., III.r. alperesek a velük szembeni keresetet elutasító ítéleti rendelkezést nem vitatva az elsőfokú ítélet indokolása egyes megállapításaival szemben terjesztettek elő fellebbezést.

[7] A jogorvoslati kérelemben a II.r. alperes fenntartotta, hogy perképességgel a Pp. 48. §-a szerint nem rendelkezik. Az elsőfokú ítélet perbeli jogképességére vonatkozó hivatkozásai (az Alaptörvény záró rendelkezése 14. pontja, a Bjt. 21. §-a, 145. § (2) bekezdése, a Bszi. 77/A. § (2) bekezdése, az AB határozat) nem állnak összefüggésben az

...elnöke perbeli jogképességével. A fellebbezésben az I., II., III.r. alperesek kifogásolták, hogy csak hiányosan történt meg a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási kötelezettségről tájékoztatás, így elmaradt az ítéletben a támadott II.r. alperesi határozatokat illetően megállapított rendeltetésszerű joggyakorlásra és joggal való visszaélés bizonyítására vonatkozó előzetes tájékoztatás. Sértelmezték a II.r. alperes jogellenes "perben tartását" állító eljárás szabálytalansága miatti kifogásuk figyelmen kívül hagyását.

Anyagi jogi jogszabálysértésként vitatták azt az ítéleti álláspontot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánító határozat a Bszi. 76. §-a (5) bekezdése taxatív felsorolásában nem szereplő, az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott határozatnak (Bszi. 77/A. § (2) bekezdése) minősülne. Vitatták, hogy az elsőfokú eljárás során maguk is személyzeti döntésnek tekintették volna a határozatot, helyesen a 19., 22. szám alatti beadványukban ezzel ellentétesen, úgy nyilatkoztak, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánító határozatot az ...elnöke központi igazgatási feladatkörében hozza. Állították, hogy a bíróságnak nem az AB határozat egyes pontjai kiragadott részletei alapján kellett volna határoznia abban a kérdésben, hogy a felperest megillette-e a határozatokkal szemben a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulás joga, hanem a Bszi. 77/A §-a (2) bekezdése alapján arról kellett volna dönteni, hogy a határozatok személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörökben hozott döntések, vagy igazgatási jellegű határozatok; illetve érintik-e a bíró szolgálati viszonyát. Álláspontjuk szerint a jogbiztonság követelményét a jogalkotó azáltal biztosította, hogy a Bszi. 76. §-a (5) bekezdésében taxatív sorolta fel az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozható valamennyi határozatát. A személyzeti határozatok közül is csak azon határozatok esetében van helye jogorvoslatnak a Bszi. 77/A. § (2) bekezdése alapján, amelyeknek konkrét címzettje van és a bíró szolgálati viszonyában a személyes érintettsége megállapítható. Az ...elnöke személyzeti jellegű intézkedésével szemben a bírónak helyesen a munkáltató bírósággal szemben kell a pert megindítani, a munkaügyi per ugyanis a munkavállaló és a munkáltató között folyik. A jogszabályi tényeket figyelmen kívül hagyja az ítélet azon megállapítása, hogy az eredménytelennek nyilvánító határozatok esetében a felperes személyes érintettsége amiatt állapítható meg, mert a rangsor első helyére volt sorolva. Ez az ítéleti indokolás alaptörvényellenes, mivel a bíróság megítélése alapján bővülne az ...elnöke részére sarkalatos törvényben megállapított személyzeti feladatkör; illetve a rangsorban első bíró pályázó személyes érintettségének feltételezése kizárná az ilyen igényérvényesítésből a rangsorban szintén első helyre kerülő nem bíró pályázót.

A határozatok jogszabály-ellenességének megállapítását amiatt tartották tévesnek, mert a bíróság az AB határozat indokolása (a jogalkotónak szóló) egyes megállapításaira alapította, viszont figyelmen kívül hagyta az AB határozat rendelkező része 4. pontját, illetve az AB határozat alapján 2014. január 1. napjától módosított Bjt. és Bszi. szabályait. Helyesen az esetbeli pályázatokat eredménytelennek nyilvánító igazgatási jellegű határozatokkal szemben a pályázó bíró nem élhet jogorvoslattal, így a bíróságnak nem volt hatásköre arra, hogy a határozatokat az indokolás megfelelősége szempontjából vizsgálja. Kifogásolták az AB határozathoz tartozó különvélemények egyes pontjai (180., 188.) figyelembevételét.

Állították, hogy jogsértő a keresetnek részben helyt adó, a határozatot jogszabályellenességét megállapító ítéleti rendelkezés. A felperesnek ugyanis nem volt előterjesztett megállapítási keresete és az elsőfokú eljárás során a bíróság nem hívta fel a felperest annak előadására és megjelölésére, hogy a Pp. 123. §-a szerinti konjunktív feltételeknek feleljen meg a keresete. Így az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozata nélkül állapított meg a felperes javára

jogmegóvási érdeket. A 83-as számú bírói álláshelyre vonatkozó határozat jogszabálysértő voltának megállapítása amiatt is jogellenes, mert a felperes a keresetében maga adta elő, hogy ezt a határozatot még nem ismeri. Önmagának ellentmondó a bíróság azon indokolása, hogy az indokolás hiányában jogszabálysértő határozatok meghozatala rendeltetésellenes joggyakorlással, joggal való visszaélés (Mt. 7. § (1) bekezdése) történt. A bíróság által is hivatkozott 5/2017. (XI. 28.) KMK vélemény 1. pontjában ugyanis rögzíti, hogy valamely joggyakorlás nem lehet tételes jogszabályba ütközés miatt jogellenes és egyben joggal való visszaélés tilalmába is ütköző.

Az I., III.r. alperesek külön is sérelmezték, hogy az ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy velük szemben mely jogszabályi rendelkezés alapján utasította el a keresetet a bíróság. A III.r. alperessel szembeni keresetet tisztázása is elmaradt az elsőfokú eljárás során.

[8] A felperes a másodfokú eljárás során csatolta a perbeli, pályázatokat eredménytelennek nyilvánító ...elnöki határozatokkal szemben azonos tartalommal a közigazgatási bírósághoz benyújtott keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító végzést helybenhagyó másodfokú végzést (a Kúria Kpkf. II. 38.140 / 2018 / 2.), melynek egyes megállapításaira hivatkozott. Előadta azt is, hogy időközben a II. rendű alperes pályázatot hirdetett az I. rendű alperes büntető kollégiumvezető-helyettesi álláshelyére, melynek státuszául a 83. számú álláshelyet jelölte meg. A pályázatot azonban az I. rendű alperes már kinevezett bírása nyerte meg, így őt a 83-as számú álláshelyre nem kellett áthelyezni, az változatlanul betöltetlen. Az I. rendű alperesnél további nyitott és pályáztatott álláshelyek is vannak. (44., 81. sz.)

[9] Az alperesek a másodfokú eljárás során a felperesi beadványokra szintén nyilatkozatot terjesztettek elő. Vitatták a Kúria felperes által figyelembe venni kért Kpkf. II. 38.140 / 2018 / 2. végzése indokolása (18) bekezdése megállapítását, amely szerint a Bjt.-ből következően a pályáztatás, annak elbírálása, a pályázat eredménytelenné nyilvánítása közvetlenül a bírói szolgálati viszonyára ható cselekvés, mely személyzeti kérdésnek minősül. Megítélésük szerint ez a megállapítás csak a közigazgatási kereset idézés kibocsátása nélküli elutasítása indokolása körébe tartozott, míg jelen perben annak érdemére tartozó kérdés. Fellebbezésüket azzal egészítették ki, hogy a II.r. alperessel szemben azért sem folytatható érdemi vizsgálat, mert nem munkáltatója a felperesnek. A felperes keresethatósági joga az I.r. alperessel szemben is amiatt hiányzik, mert nem munkáltatója a felperesnek. A III.r. alperes a vele szembeni keresetet elutasító ítélet indokolását amiatt kérte megváltoztatni, mert vele szemben a felperes érdemben elbírálnak marasztalási keresetet nem terjesztett elő, a "tűrésre kötelezés" kereseti kérelemként nem értelmezhető.

[10] A fellebbezés folytán eljáró Győri Törvényszék a 2019. március 20. napján kelt 2.Mf. 20.745 / 2018 / 7. számú végzésével a pert megszüntette, és az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte. Határozata indokolása szerint a kereset alapjául szolgáló Bszi. 77/A §-a (2) bekezdése az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott határozatok esetében teszi lehetővé a bírósági igényérvényesítést, mely határozatokat a Bszi. 76. §-a (5) bekezdése taxatív felsorolással tartalmazza. A támadott, pályázatot eredménytelennek nyilvánító határozat ebben nem szerepel, ezért a felperes követelése bírói úton nem érvényesíthető, a Pp. 157. § a) pontja alapján alkalmazandó 130. § (1) bekezdése f) pontja szerint a per megszüntetésének van helye.

[11] A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a 2020. április 22. napján kelt Mfv.X.10.251/2019/12. számú végzésével a másodfokú végzést hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria határozata indokolásában abból indult ki, hogy a Bjt. 145. § (1) bekezdése szerint a bíró szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében szolgálati jogvitát kezdeményezhet, amelyben – a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt ügyekben – a közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el. (Bjt.146. § (1) bekezdése) A felülvizsgálati bíróság figyelemmel volt a felperes előzetes döntéshozatal iránti kérelmében hivatkozott Európai Unió Bíróságának C-585/18., C-624/18. és C-625/18. számú egyesített ügyekben hozott ítélete indokolására. Az Európai Unió Bírósága az adott jogkérdést – többek között – az EUSZ 19. cikkében előírt hatékony jogvédelem és az Alapjogi Charta hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot előíró 47. cikke alapján bírálta el. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az uniós jog elsőbbségének elve arra kötelezi a tagállamok valamennyi szervét, hogy biztosítsák a különböző uniós jogi normák teljes érvényesülését, mivel a tagállamok joga nem befolyásolhatja a különböző normáknak az említett államok területére nézve elismert hatását ((158) bekezdés). A Kúria kiemelte, hogy a nemzeti jog megfelelő értelmezésének az az elve, amely szerint a nemzeti bíróság köteles a belső jogot a lehető legteljesebb mértékben az uniós jog követelményeinek megfelelően értelmezni. Amennyiben pedig a nemzeti jog uniós jog követelményeivel összhangban álló értelmezése nem lehetséges, a nemzeti bíróság köteles biztosítani a normák teljes érvényesülését, mellőzve a nemzeti jogszabályok uniós joggal ellentétes rendelkezéseinek alkalmazását utólagosan is. ((160) bekezdés) A jogalanyok uniós jogból eredő jogai hatékony bírói jogvédelmének elve a Charta 47. cikkében szereplő uniós jogi alapelv, amelyek közül az első minden tagállam számára előírja, hogy meg kell teremtenie azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken, különösen a Charta 47. cikkének értelmében hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek. ((168) bekezdés) Az Európai Bíróság ezen ítéletével összhangban a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság értelmezte helytállóan a Bjt. 145.- 146. §-aiban foglalt általános jogorvoslati lehetőséget biztosító rendelkezést. A felperes álláspályázatokkal kapcsolatban előterjesztett keresete a szolgálati viszonyából eredő igény érvényesítése érdekében előterjesztett keresetnek minősül, amely ellen az általános szabályok szerint van helye jogorvoslatnak. A pályázat eredménytelenné nyilvánítása ugyanis kihatott a felperes bírói szolgálati jogviszonyára, mivel az megakadályozta az ítéltáblára, mint magasabb szintű bíróságra történő áthelyezését. A felperes igényérvényesítése nem szűkíthető le, azt törvényi rendelkezés nem zárja ki, így a másodfokú bíróság a felperes jogorvoslati jogát jogszabálysértéssel vonta el. A bíróság előtti jogérvényesítés lehetőségét az uniós joggal összhangban a nemzeti jog sem zárja ki, ezért a magyar jogszabályok értelmezése alapján is az a következtetés vonható le, hogy a felperes munkajogi keresettel fordulhat a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz. A Kúria iránymutatása szerint a megismételt eljárás során a másodfokú bíróságnak a fellebbezés keretei között pergátló akadály hiányában érdemben kell felülbírálnia az elsőfokú bíróság ítéletét. Így szükséges annak vizsgálata, hogy II. rendű alperessel szemben fennáll-e a keresetőségi jog, azaz: az anyagi jogszabályok lehetővé teszik-e a felperes ...elnökkel szemben perbe vitt igénye érvényesítését. A felülbírálatnak ki kell terjednie az elsőfokú bíróság az I., III.r. alperessel szemben a keresetőségi jog hiányára levont jogkövetkeztetésére is.

[12] A felperes további, másodfokú eljárás során előterjesztett nyilatkozata szerint (Mf. 7.) a II.r. alperes keresetőségi joga vizsgálatánál abból kell kiindulni, hogy a keresettel támadott határozatokat a II.r. alperes hozta meg. Az eredménytelenségét megállapító határozatnak ugyan formálisan nem címzettje a felperes, de a személyes érintettség

egyértelműen megállapítható. Új tényként adta elő, hogy – a beadványához csatolt 2020. május 5., 2019. szeptember 25. és 2020. december 2. napján kelt ...elnöki határozatok alapján – a II.r. alperes az ügyteher elosztásának érdekében bírót rendelt ki a ...Ítéltáblára. A Bjt. 31. § (2) bekezdése I. fordulatan alapuló kirendelés oka ugyan az, hogy szükség van a bíróra az ítélezés biztosítása érdekében. Azonban a kirendelés ideiglenes, kivételes jogintézmény, a bírói státusz betöltése pályázat útján történik. A Bszi. preambulumban kiemelt a bírói függetlenség, valamint a Bjt. preambulumban rögzített bírói függetlenség és pártatlanság alkotmányos elve, illetve az Alaptörvény 28. cikke értelmező szabálya alapján levezette, hogy a bírósági ügyteher ellátására nem alkalmazható tartós kirendelés. A másodlagos, pályázatok érdemi elbírálására kötelezés iránti keresete esetében az elsőfokú ítéletben ezzel összefüggésben a többi pályázó perben állásának szükségességével kapcsolatosan kifejtettekre tekintettel kiemelte, hogy más pályázók nem éltek az őket megillető jogorvoslati jogokkal. A keresettel támadott határozatok hatályon kívül helyezését követően a többi pályázó dönthet arról, hogy a megismételt eljárásban kívánja-e gyakorolni a jogorvoslati jogát az új határozattal szemben. A II.r. alperes határozataival szembeni hatékony jogvédelem nem köthető ahhoz, hogy valamennyi pályázó vitassa a II.r. alperes döntését. Végül hivatkozott az Európai Bíróság előtt a C- 824 / 18. szám alatt folyamatban lévő ügyben született főtanácsnoki indítvány egyes részeire, amely szerint az uniós tagállamok bíróságainak érdemi felülvizsgálati lehetőséggel kell rendelkezniük a bírói kinevezéssel kapcsolatos hatáskör túllépés vagy hatáskörrel való visszaélés esetében. Ezen túl a bírói felülvizsgálat eredményeként meghozott bírósági határozat hatékony orvoslását kell hogy jelentse az elszenvedett jogsérelemnek.

[13] A megismételt másodfokú eljárásban a fellebbezési tárgyaláson az alperesek a fellebbezésüket részben módosították. Az I., III.r. alperesek a fellebbezésüket annak hangsúlyozásával tartották fenn, hogy a felperesnek velük szemben nincs keresetőségi joga. A II.r. alperes az elsődleges, a keresetnek részben helyt adó ítéleti rendelkezés hatályon kívül helyezése és a per megszüntetése iránti fellebbezését a Kúria felülvizsgálati határozatában kifejtettekre figyelemmel azzal a változtatással tartotta fenn, hogy a perbeli jogképessége hiányára már nem hivatkozott. A II.r. alperes azzal is érvelt, hogy az előterjesztett kereset alapján a felperesnek nincs keresetőségi joga a vele szemben. A Kúria felülvizsgálati határozata [61] bekezdésére hivatkozott, amely szerint a nemzeti anyagi jogszabályok szűk körben teszik lehetővé a II.r. alperes perlését. A Kúria arra is utalt, hogy a II.r. alperes határozata munkáltatói intézkedésnek minősül, melynek jogszerűsége a munkáltató ellen indított munkaügyi perben vitatható. A munkajogban pedig a munkáltató és a munkáltatói jogkört gyakorló személye elkülönülhet. Az elkülönült munkáltatói jogkört gyakorló által hozott döntéssel szemben az igény a munkáltatóval szemben érvényesíthető. A keresetnek részben helyt adó elsőfokú ítéletet érdemben vitatva előadta, hogy a támadott határozatok nem jogellenesek, a II.r. alperes az I. rendű alperes felterjesztése alapján annak megfelelően járt el. Az I. rendű alperes 83. számú, azon álláshelye, melyre a felperes az áthelyezését kéri a II.r. alperes 2018. január 26. napján kelt határozatával kollégiumvezető-helyettesi álláshellyé került átalakításra, és az álláshely betöltése 2018. október 15-én megtörtént.

[14] A felperes a fellebbezési tárgyaláson a részben módosított alperesi fellebbezésekre úgy nyilatkozott, hogy a III.r. alperes a felperes munkáltatója, így vele szemben fennáll a keresetőségi jog. A II.r. alperes pedig a szolgálati jogviszonyára kiható döntést hozott. A Kúria határozata hivatkozott az Európai Bíróság gyakorlatára, melyet követően jogsértő lenne az ezzel ellentétes gyakorlat. A 83. számú álláshely kollégiumvezető-helyettesi álláshellyé alakítása belső szervezeti kérdés, amely nem befolyásolja érdemben a felperes keresetét.

[15] A felperes fellebbezése részben – az alábbiak szerint – alapos, míg az alperesek fellebbezése alaptalan.

[16] A Kúria felülvizsgálati határozatában a megismételt másodfokú eljárásra adott iránymutatás, valamint az alperesek módosított fellebbezése alapján az ítéltáblának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperesnek az alperesekkel szemben fennáll-e a keresetösségi joga.

[17] A Pp. bírósági szolgálati jogviszonyból eredő munkaügyi perekre is irányadó 3. § (1) bekezdése szerint a bíróság a jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. Ilyen kérelmet – ha törvény eltérően nem rendelkezik – csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő. A törvény szövegében megjelenő perindítási érdekelttség, a keresetösségi jog a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatot jelenti; azt, hogy a felperest megilleti-e a keresettel érvényesített jog, és éppen a perbe vont alperessel szemben. (EBH 2005. 1227)

[18] A Kúria a felperes perindítási joga aktív oldalát a felülvizsgálati határozatban már elbírálta és az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikke hatékony jogorvoslat -, az Európai Unióról szóló Szerződés 2., 19. cikke a jogállamiság és hatékony jogvédelem elvei, valamint az azokat értelmező Európai Bíróság (EUB) C-585/18., C-624/18. és C-625/18. számú egyesített ügyében hozott ítélete alapján megállapította, hogy a felperest a pályázatokat eredménytelennek nyilvánító II.r. alperesi határozatokkal szemben a Bjt. 145. § (1) bekezdése, 146. §-a alapján megilleti a keresetindítási jog.

[19] A felperes ilyen módon kétségtelenül fennálló perindítási joga passzív oldalát, a perbe vont alperesekkel szembeni keresetösségi jogát illetően a felperes perbe hozott keresetéből kellett kiindulni. A támadott határozatok jogszabályba ütközésének megállapítása, azok hatályon kívül helyezése és az ebből eredő jogkövetkezmények levonása iránti kereset – a II.r. alperes fellebbezési álláspontjával szemben – valójában egységes, és nem tekinthető elkülönült megállapítási (Pp. 123. §) és a marasztalási (Pp. 122. § (1) bekezdése) kereset tárgyi keresethalmazának. A felperes számára sérelmes, pályázatot eredménytelené nyilvánító határozatokkal szemben a hatékony jogvédelem csak oly módon érhető el, amennyiben – a kereset alapossága esetén – a munkaügyi bíróság (Bjt. 146. § (1) bekezdése) megállapítja a határozatot jogszabályellenességét és ahhoz szorosan kapcsolódóan levonja ennek jogkövetkezményeit. Ugyanilyen módon jár el a munkaügyi bíróság pl. munkaviszony jogellenes megszüntetése megállapítása és annak jogkövetkezménye levonása iránti kereset esetében is. (Mt. 82. §, EBH1999. 149.). Emiatt a II.r. alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy a felperesnek külön megállapítási keresetet kellett volna előterjesztenie a határozatok jogszabályellenessége megállapítására, illetve az elsőfokú bíróság eljárási jogszabályt sértett, amikor nem hívta fel a felperest a Pp. 123. §-a ún. egyéb megállapítási keresete konjunktív feltételei igazolására.

[20] A pályázatot eredménytelené nyilvánító határozatok jogszabály-ellenességének megállapítása és ennek jogkövetkezményei levonása iránti egységes kereset elbírálásához az ítéltábla megítélése szerint mellőzhetetlen, szükséges mindhárom alperes perben állása, és ilyen módon az alperesek egységes (kényszerű) pertársak. (Pp. 51. § a) pontja)

[21] A II.r. alperes a módosított fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a munkaügyi per alanya – általában – a munkavállaló és a munkáltató, míg a II.r. alperes nem a felperes munkáltatója. Azonban a felperes a keresetében – más mellett – a II.r. alperes által kiírt bírói pályázatot eredménytelennek nyilvánító és a II.r. alperes által meghozott határozat jogszabály-ellenességének megállapítását és az I. rendű alpereshez áthelyezését is kéri. A Bszi. 76. § (5) bekezdése a) pontja szerint pedig az ...elnöke II.r. alperes a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében kiírja a bírói állás pályázatot, míg a 76. §-a (5) bekezdése g) pontja alapján dönt a bíró áthelyezéséről is. Ezen személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott, a bíró szolgálati jogviszonyát érintő határozatokkal szemben pedig a bíró közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhat. (Bszi. 77/A § (2) bekezdése)

Az kétségtelen, hogy a Bszi. 76. §-a (5) bekezdése pozitív törvényszövege felsorolásában (a) - o) pontok) nem szerepel a keresetben közvetlenül vitássá tett pályázatot eredménytelennek nyilvánító határozat (Bjt. 18. § (4) bekezdése) megjelölése. Azonban az EUSZ 2. cikke alapján az Európai Unió – más mellett – a jogállamiság tiszteletben tartásának értékén alapul. Az EUSZ 19. cikke (1) bekezdése II. mondata alapján a tagállamoknak meg kell teremteni azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek. Az Alapjogi Charta VI. "Igazságszolgáltatás" címe 47. cikke I. mondata mindenki számára biztosítja a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot. A jogalanyok uniós jogból eredő jogai hatékony bírói védelmének elve az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (Róma, 1950. november 4.) 6. (Tisztességes tárgyaláshoz való jog) és 13. (Hatékony jogorvoslathoz való jog) cikkein, az uniós tagállamok közös alkotmányos hagyományain alapuló uniós jogi alapelv. (Hivatkozva: az EUB a C-619/18. számú, a lengyel bírák nyugdíjkorhatára csökkentése miatt indult kötelezettségszegés megállapítása iránti ügy ítélete 49. pontjában, valamint a C-64/16 szám alatti ügy 35. pontjában) Ahogy a Kúria a jelen ügybeli felülvizsgálati határozatában is hivatkozott, az EUB a C-585/18., C-624/18. és C-625/18. számú egyesített ügyekben meghozott ítélete 159. pontjában leszögezte: "a nemzeti jog megfelelő értelmezésének elve, amely szerint a nemzeti bíróság köteles a belső jogot a lehető legteljesebb mértékben az uniós jog követelményeinek megfelelően értelmezni..." Amennyiben pedig a nemzeti jogszabályoknak az uniós jog követelményeivel összhangban álló értelmezése nem lehetséges, az elsőbbség elvének értelmében a nemzeti bíróság úgy köteles biztosítani normák teljes érvényesülését, hogy mellőzi "a nemzeti jogszabályok uniós joggal ellentétes rendelkezéseinek alkalmazását, utólagosan is, anélkül, hogy előzetesen kérelmeznie vagy várnia kellene azok jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő megsemmisítésére."

Az ítéltábla álláspontja szerint a jogállamiság, a hatékony jogorvoslathoz való jog és a hatékony bíró jogvédelem uniós jogi alapelvei alapján a Bszi. 76. § (5) bekezdése és 77/A § (2) bekezdése az uniós jogi normák követelményeire tekintettel csak úgy értelmezhető, hogy a felperesnek a II.r. alperes pályázatokat eredménytelennek nyilvánító határozataival szemben az azokat meghozó ...elnöke II. rendű alperessel szemben van keresetőségi joga, független attól, hogy a nemzeti jog kifejezetten és közvetlenül ezt nem teszi lehetővé. A felperes II.r. alperessel szembeni keresetőségi joga elvitatása kiüresítené azt a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot, amelyet egyébiránt a Kúria jelen ügybeni felülvizsgálati határozatában megállapíthatónak tartott a felperes aktív legitimációját illetően.

A felperes – fent már részletezett – egységes keresete elbírálásához mellőzhetetlenül szükséges az I. rendű alperes perben állása is, mivel annak része a ...I. rendű alperes álláshelyére áthelyezés iránti - , illetve a pályázatok érdemi elbírálásához szükséges intézkedések megtételére kötelezés iránti kérelem is. Ezen keresetrészek az I. rendű alperesre (is) tartalmazznak kötelezettségeket, így azokról döntés csak az I. rendű alperes perben állása mellett hozható. Emiatt a felperesnek – az elsőfokú bíróság megítélésével és az I. rendű alperes fellebbezési álláspontjával szemben – van keresetelési joga az I.r. alperessel szemben is.

A III.r. alperes a felperes jelenlegi munkáltatója. Így a III.r. alperessel szemben a bírói szolgálati jogviszonyból eredő munkaügyi jogvitában még az alperesek fellebbezési álláspontja szerint is van keresetelési joga a felperesnek a Bjt. 99. § (1) bekezdés d) pontja alapján. A III.r. alperes perbeli álláspontjával szemben a felperes a III.r. alperessel szembeni keresete az eljárásjog szabályainak megfelelő, a tűrésre kötelezés iránti kereset a negatív marasztalási kereset (Pp. 122. § (1) bekezdése) egyik formája.

[22] A felperes II.r. alperessel szembeni keresetelési joga fennállására nézve a fent kifejtettekből következően az ítéltábla alaptalannak ítélte a II.r. alperes azon fellebbezési érvelését is, hogy a vitatott, pályázatokat eredménytelennek nyilvánító határozatok nem az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott (Bsz. 76. § (5) bekezdése) határozatoknak, hanem igazgatási döntésnek minősülnek. A határozatoknak nincs konkrét címzettje, de az személyesen érinti valamennyi pályázót, így a felperest is. A bírói álláshelyre pályázat kiírása, a pályázat eredményének értékelése (Bjt. 18. §), majd pedig annak eredménytelennek nyilvánítása egyaránt a bírósági humán-erőforrást, a személyzeti kérdéseket közvetlenül érintő ...elnöki intézkedések, határozatok, így nem értékelhetőek valamilyen tág értelemben felfogott igazgatási döntésnek.

[23] A pályázatokat eredménytelennek nyilvánító II.r. alperesi határozatok jogszabály-ellenességét az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, mivel pusztán a törvényt szöveg beidézése (Bjt. 20. § (1) bekezdése b) pontja, bd) alpontja) szorítózkodó indoklás nem felel meg a Bsz. 77. § (2) bekezdése II. mondatában megkövetelt "szükséghez képest" indoklás követelményének. Az elsőfokú bíróság által helytállóan hivatkozott AB határozat rendelkező része 4. pontja alkotmányos követelményként írja elő, hogy az ...elnöke azokat a személyzeti jellegű intézkedéseket tartalmazó határozatait, amelyekkel szemben jogorvoslatnak van helye, köteles okszerűen, az érintett jogorvoslatához való jogára is figyelemmel megindokolni. Az AB határozat indoklása [46] bekezdése szerint az ...elnöki határozat ténybeli és jogi indokainak megismerésére vonatkozó jogosultságra a jogbiztonság alkotmányos alapelvéből levezethető, jogilag szabályozott eljárási garanciák, így a jogorvoslati jog biztosítása és annak teljes körű gyakorlása miatt van szükség. Lényegében a személyzeti jellegű intézkedéseket tartalmazó határozatokkal szemben a kimerítő és okszerű indoklás nélkül az érintett nem tudja a jogorvoslati jogát kellőképpen gyakorolni. (AB határozat indoklása [48] bekezdés)

A csupán törvényt szövegre szorítózkodó indoklás jogellenessége megállapítható a bírói szolgálati jogviszonyból eredő munkaügyi perben is irányadó munkajogi szabályok (a Bjt. 222. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 22. § (5) bekezdése) és a munkajogi gyakorlat alapján is. Eszerint a munkáltatói intézkedés indoklása világosságának követelménye akkor teljesül, ha abban a munkáltató megjelölte azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre az intézkedését alapította. (MK 95. számú állásfoglalás I., BH1998.195) A

konkrét, csak a törvényszöveget tartalmazó indokolásból értelemszerűen nem derül ki, hogy melyek azok a figyelembe vett, munkaszervezést, munkaterhelést érintő változások, amelyek indokolatlanná teszik az álláshely betöltését.

Iratellenesen hivatkoztak az alperesek fellebbezésükben arra, hogy amiatt jogsértő a határozatok jogszabály-ellenességének megállapítása, mert a felperes nem is ismerte a 83-as sz. álláshelyre benyújtott pályázatot eredménytelenül nyilvánító határozatot. Ezt a határozatot ugyanis a felperes a 20. számú beadványához mellékelte.

[24] A jogszabálysértő indokolást tartalmazó határozatok önmagukban jogszabályellenesek, így az elsőfokú bíróság szükségtelenül vizsgálta, hogy a II.r. alperes a pályázatokat eredménytelenül nyilvánító – formálisan jogszerű – határozatok meghozatalára vonatkozó jogát rendeltetésellenesen, joggal való visszaélést tanúsítva (Mt. 7. § (1) bekezdése) gyakorolta-e. Egyetértett az ítéltábla a II.r. alperes azon fellebbezési érvelésével, hogy amennyiben valamely alanyi jog gyakorlása jogszabályba ütközés miatt jogellenes, az egyben nem lehet a joggal való visszaélés tilalmába is ütköző. (5 / 2017. (XI. 28) KMK vélemény 1.)

[25] Az alperesek a fellebbezésükben eljárásjogi alap nélkül sérelmezték, hogy az elsőfokú eljárásban elmaradt a bizonyítandó tényekre, bizonyítási kötelezettségre és a bizonyítás indítványozása elmulasztása jogkövetkezményeire vonatkozó tájékoztatásuk. (Pp.3. § (3) bekezdése) A Kúria 1/2009. (VI. 24.) PK véleménye 2. pontjából következően a perbeli tájékoztatásnak csak a tényállás megállapítása szempontjából releváns, vitatott tényekre kell kiterjednie. Jelen ügyben a bíróságnak szinte kizárólag jogkérdésben kellett határoznia, a tényállás megállapítható volt a benyújtott okiratok alapján (Pp. 193. §), így további bizonyításra, ebből következően a bizonyítandó tényekre vonatkozó tájékoztatásra nem volt szükség. Különösen így van ez a fellebbezésben kiemelt (felperes által állított) rendeltetésellenes II.r. alperesi joggyakorlás körében, melynek megállapítására – a fentiek szerint – nem volt jogi lehetőség.

[26] A felperes a fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság téves álláspontra helyezkedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a kereset további része csak valamennyi pályázó perben állása esetén bírálható el. Az kétségtelen, hogy mindkét pályázat esetében több pályázó volt, de amennyiben valamely pályázó a pályázatot eredménytelenül nyilvánító II.r. alperesi határozatot sérelmesnek tartja, azzal szemben a Bjt. 145. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati jogával önállóan, a többi pályázó joggyakorlásától függetlenül élhet. A pályázatot érdemben el nem bíráló, azt eredménytelenül nyilvánító határozattal szembeni esetleges sikeres perindítás nem érinti a jogorvoslati jogával nem élő pályázó jogait, kötelezettségeit; így nincs olyan közös jog, avagy közös kötelezettség, amely csak egységesen – a többi pályázó perben állása mellett – dönthető el; a döntés a többi pályázóra a perben állása nélkül nem terjed ki. (Pp. 51. § a) pontja)

Az elsőfokú bíróság – bár eltérő indokolással, de – helyesen határozott a kereset a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezése iránti része elutasításáról. A bírói szolgálati jogviszonyból eredő munkaügyi perben a bíróság csak a támadott határozatok jogszabályellenességét állapíthatja meg, jogszabályi felhatalmazás hiányában azokat nem helyezheti hatályon kívül. Megjegyzendő, hogy a határozat jogszabály-ellenességének jogerős

bírói megállapítása azonos jogkövetkezésménnyel jár, mint azok hatályon kívül helyezése: a jogszabálysértő határozat a továbbiakban nem alkalmazható, azt figyelmen kívül kell hagyni. Az ítéltábla a keresetnek a határozatok semmisségének megállapítása iránti részét tartalmilag értékelte (Pp. 3. § (2) bekezdése), és a kereset jogalapjához tartozónak tekintette. A semmisséget a bíróságnak az eljárás során hivatalból is észlelnie kell az Mt. 27. § (3) bekezdése értelmében, melyet a Bjt. 222. § (1) bekezdése szerint megfelelően alkalmazni kell.

A jogszabályellenes II.r. alperesi határozatok jogkövetkezésményei levonására irányuló elsődleges, az I. rendű alpereshez áthelyezést kérő keresetrészt az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan utasította el. Az elutasító rendelkezés érdemi indokolása ugyan az elsőfokú ítéletben az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja (a további pályázók perben állásának szükségesnek tartása) folytán elmaradt, azonban a perben rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú ítéleti indokolás kiegészíthető. A felperes a keresetében az áthelyezését az Mt. 7. § (2) bekezdése, az áthelyezésre vonatkozó II.r. alperesi jognyilatkozat bírósági ítélettel pótlása útján kérte. Az ...elnöke II.r. alperes bíró áthelyezésére vonatkozó személyzeti határozata (Bjt. 18. § (2) bekezdése, Bszi. 76. § (5) bekezdése g) pontja) bírói szolgálati jogviszonyt hoz létre a kiírt álláshely szerinti bíróságon. Az egységes joggyakorlat szerint jogviszony létrehozására irányuló mérlegelési jogkörbe tartozó munkáltatói intézkedést a bíróság jogszabályi felhatalmazás hiányában nem pótolhat. A bíró áthelyezésére vonatkozó II.r. alperesi személyi határozat az ...elnöke mérlegelési jogkörébe tartozó döntés, melynek megtagadása az Mt. 7. § (1) bekezdése szerinti joggal való visszaélésnek nem minősül. Bírói szolgálati jogviszonyt a bíróság nem hozhat létre. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az eredménytelennek nyilvánított pályázatok esetében nem a felperes volt az egyetlen pályázó. A II.r. alperes a Bjt. 18. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott törvényi lehetőségek alapján, azok korlátai között, az említett diszkrecionális mérlegelési jogkörét gyakorolva dönthetett a bírói tanács által felállított rangsorban első helyen álló felperes áthelyezéséről; avagy a rangsortól eltérve a pályázat Országos Bírói Tanács (OBT) elé terjesztéséről; illetve a pályázat eredménytelenné nyilvánításáról. Így az áthelyezés nem a pályázat elbírálásának egyetlen szükségeszerű jogkövetkezésménye.

[27] A II.r. alperesi határozatok jogszabály-ellenessége jogkövetkezésményei levonására irányuló másodlagos keresetrésznek helyt adás iránti felperesi fellebbezés azonban az ítéltábla álláspontja szerint alapos. A Bszi. 77/A §-a (2) bekezdése, illetve a Bjt. 145. § (1) bekezdése, 146. § (1) bekezdése nem tartalmaz arra vonatkozó kifejezett rendelkezést, hogy mi a jogkövetkezésménye, ha a bíróság az ...elnöke személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott, a bíró szolgálati jogviszonyát érintő határozat jogszabályellenességét észleli. Az ítéltábla álláspontja szerint mindez nem lehet akadály, hogy a felperes a szolgálati jogviszonyból eredő igényét teljeskörűen érvényesítse. Pusztán a határozatok jogszabály-ellenessége megállapítása az abból fakadó jogkövetkezésmények levonása nélkül a felperes részére hatékony jogvédelmet semmiképpen nem jelentene.

[28] Az ítéltábla határozatában fent már részletezett a jogállamiság, a hatékony jogorvoslathoz való jog és a hatékony bírói jogvédelem uniós jogi alapelvei alapján a nemzeti jogszabály uniós jog követelményeinek megfelelő értelmezése azt kívánja meg, hogy a felperes számára a bíróság annak megfelelően biztosítson jogvédelmet, hogy a kereset korlátai között az kellő reparációt jelentsen az elszenvedett jogsértésre. Ennek a követelménynek a pályázatok érdemi elbírálásához szükséges intézkedések megtételére kötelező keresetnek helyt adás és Bjt. 18. §-a alapján döntési jogkörrel rendelkező II.r. alperes intézkedésre kötelezése megfelel. A pályázatok eredménytelennek nyilvánító határozatok

jogszály-ellenességének megállapítását követően a II.r. alperesnek döntenie kell: (1.) amennyiben egyetért azzal, hogy a pályázatok során az első helyen rangsorolt felperes töltse be a pályázati álláshelyet, úgy a pályázatot a felperes 8 munkanapon belüli áthelyezésével el kell bírálnia (Bjt. 18. § (2) bekezdése); (2.) amennyiben a bírói tanács által felállított rangsортól el kíván térni, a 68-as számú álláshely esetében az első 3 helyen rangsorolt pályázó, míg a 83. számú álláshely esetében a két pályázó pályázatát a jogosult pályázó megjelölésével, írásos javaslatával egyetértés beszerzése céljából meg kell küldenie az OBT-nek (Bjt. 18. §-a (5) bekezdése); (3.), avagy a pályázatot a törvényi követelményeknek megfelelő (Bszi. 77. § (2) bekezdése) indokolással eredménytelennek kell nyilvánítania.

A (2.) lépcső szerinti törvényi lehetőség esetében a II.r. alperesnek az OBT a javaslatról döntő határozata alapján vagy az általa javasolt pályázót (ha javaslatával az OBT egyetért), vagy az első helyen rangsorolt pályázót (ha javaslatával az OBT nem ért egyet) át kell helyeznie az I.r. alpereshez. A törvény szerint ebben az esetben az ...elnöke II. r. alperes határozhat az OBT felé újabb javaslat tételéről is. (Bjt. 18. § (5) bekezdése)

[29] Csak ezen törvényi követelményeknek megfelelő eljárás lefolytatása esetén nyerheti el a felperes az amiatti jogorvoslatot, hogy a II.r. alperes a vitatott határozatokat jogsértően indokolta.

[30] Az ítéltábla megítélése szerint a II.r. alperes a fellebbezési eljárásban kellő alap nélkül hivatkozott arra, hogy a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozattal kiírt pályázatú I. rendű alperesi 83. számú álláshelyet a II.r. alperes kollégiumvezető-helyettesi álláshellyé alakította át és azt már betöltötte. Az elsőfokú eljárás során ugyanis az alperesek maguk nyilatkoztak úgy (22. szám alatti beadvány 5. oldal), hogy "az álláshelyek nem a bírák szolgálati viszonyához tartozó, hanem költségvetési-gazdálkodási adatok. Az OBH elnöke a bírót (...) nem valamely álláshelyre, hanem a pályázattal érintett bíróságra helyezi át személyzeti határozattal." Ezen alperesi nyilatkozat másodfokú tárgyaláson ismertetését (13. tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal) követően a II.r. alperes képviselője úgy nyilatkozott, hogy ezt az elsőfokú nyilatkozatát nem vitatja. Ezért a felperes alappal hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes 83. számú álláshelyének átalakítása olyan belső szervezeti kérdés, amely érdemben nem befolyásolja a kereset teljesítését.

[31] Ezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és kötelezte a II.r. alperest, hogy a 87.E/2017. (II.17.) OBHE és a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozatokkal kiírt bírói álláshely pályázatok elbírálásához szükséges alábbi intézkedések egyikét nyolc napon belül tegye meg:

a felperest az I. rendű alpereshez helyezze át; avagy

a pályázatot a pályázati rangsортól eltérés érdekében terjessze az OBT elé; avagy

a pályázatot nyilvánítsa eredménytelennek.

A III.r. alperest mindezek túrésára kötelezte. Ezt meghaladóan – a pályázatokat eredménytelennek nyilvánító határozatok jogszályellenességét megállapító-, a határozatok

hatályon kívül helyezése - és a felperes áthelyezése iránti keresetrészt elutasító ítéleti rendelkezésekre kiterjedően – az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[32] A felperes fellebbezése a másodlagos fellebbezési kérelme tekintetében eredményre vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperesek illetékmentessége (Itv. 5. § (1) bekezdése) folytán a le nem rótt kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati illetéket a magyar állam viseli. Az alperesek viselni kötelesek a felperes jogi képviselőjével a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltséget, melynek összegét az ítéltábla 32 / 2003. (VIII. 22) IM. rendelet 3. § (3), (5) bekezdései alapján az általános forgalmi adó nélküli 10.000 Ft-ban határozta meg. Ezt az összeget 20.000 Ft-ra növeli a felülvizsgálati határozatban a Kúria által megállapított 10.000 Ft felülvizsgálati eljárási költség. A perköltséget a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján az egységes pertárs alperesek egyetemlegesen kötelesek viselni.

Győr, 2021. február 2.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Ferenczy Tamás sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró